

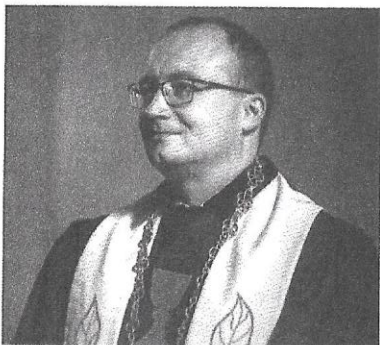
Anketa

1. Považujete Desatero za stěžejní biblický text pro dnešní křesťanskou společnost?
2. Jaký starozákonní prorok Vás nejvíce oslovil?
3. Čerpáte při bohoslužbách i z deuterokanonických knih?

Tomáš Chytil,
olomoucký biskup ČČSH

1. Bylo to tak vždycky, takže asi ano, vždyť jeho platnost a osvědčenost pro život se těžko popírá i těm nekostelovým, kteří po jeho dodržování, k mému překvapení, občas volají, ovšem v tom smyslu, aby byl na světě pořádek. Kdyby ono volání konvenovalo i s životem volajících, bylo by to hezké. Když pak čtu Desatero pro rodiče ve sportovním klubu, je to jen hra se známou číslovkou. Podobně Desatero práv pacientů v nemocnici, popř. Desatero pro rodiče žáků ve školce jsou něčím na způsob etických kodexů, Boha do nich nepustili. A to je možná typické pro dnešní dobu. Užívání náboženských pojmů bez hlubší reflexe, co vlastně původně znamenaly a znamenají.

2. Z apoštolů určitě Tomáš. Ale na to

se neptáte. U proroků nemám žádného favorita. Spíše bych odpověděl, že mě oslovilo a zaujalo svědectví proroků a jejich po staletí platná slova naděje a povzbuzení. Jim šlo o život, a stejně je Boží slovo přemohlo. Těžko vysvětlitelné.

Nám jde o co vlastně? A přemáhá nás Boží slovo? Vážím si těch, kteří jsou v následování Krista vnitřně poctiví a nehledají jen dočasný prospěch.

3. Jen velmi zřídka.

Ema Blažková,
farářka NO ČČSH Praha – Zderaz

1) Ano. Ježíš Kristus řekl: „Nepřišel jsem Zákon zrušit, ale naplnit.“ Kladu si otázku, zda jsme víc než Ježíš Kristus. Odpovídám, že ne, v tom mám jasno. Desatero vnímám jako základ Zákona. Je to srozumitelný žebříček hodnot, který má být předáván s výkladem, s láskou, trpělivostí, porozuměním. Je pro nás evidentně náročný. Kdyby nebyl, nebyli bychom my křesťané v menšině a bylo by víc okolí čitelných vyznavačů. A život by byl pěknější. Řada křesťanů dnes preferuje pro Desatero slovo Návod. Nad námi je Hospodin, proti nám stojí bližní. Jsme docela mocní díky intelektu, jímž jsme vybaveni. A přece jsme před Bohem jako ta tráva. Jak jej

tedy neuctívat, nerespektovat?

K dalším třem příkázáním přistupujeme vágně. Změněný způsob života však žádá souhlas s variantami ve způsobu našeho uctívání. Od první čtveřice „doporučení“ se odvíjí schopnost a ochota naplňovat ostatních šest „doporučení“.

2) Mám nejvíce ráda proroka Izaiáše. Znáte krásnější zaslíbení? Opakuji si ho nejen o adventu. „*I vzejde proutek z pařezu Jišajova a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce. Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy. Bázní Hospodinovou bude prodchnut. Nebude soudit podle toho, co vidí oči, nebude rozhodovat podle toho, co slyší uši, nýbrž bude soudit muzně spravedlivě, o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva...*“ (Iz 11)
Také mám ráda proroka Daniele.

Nad Písmem

3) Musím se hanbit, že velmi málo. Oslovuje mne nejvíce Kniha Moudrosti. Nad moudrostí lidskou v ní stojí Moudrost Boží. Autorství knihy je připisováno králi Šalamounovi, ale Deuterokanonické knihy jsou „mladé“. Jsou ze 2. století př. Kr. a blíží k našemu letopočtu. Moudrost je náš problém. Vrstvit vědomosti je obdivuhodné, ale naložit s nimi tak, aby to nebylo ke zkáze jednotlivců i národů, k tomu je potřeba moudrosti. Pokud přistoupíme na to, že je sebezáchovné ptát se po Moudrosti Boží, máme našlápnuto k ráji. Ale to jsme v pohádce.

Eva Vymětalová Hrabáková,
vyučující na HTF UK

1) Když se nad dotazem zamyslím, uvědomuji si, že biblické Desatero potřebuje nový výklad. Již děti se učí využívat nové technologie, klestí si cestu k umělé inteligenci, ale o Desateru se v hodinách občanské nauky či při domácích rozhovorech často nic nedoví. Pomíjí tvářnost tohoto světa i naší společnosti, ale určité nároky na člověka platí stále. K nim příkazy Desatera rozhodně patří. Je zřejmé, že tzv. obsah první desky Desatera je i pro řadu křesťanů, včetně prologu a zároveň prvního příkázání: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z Egypta, z domu otroctví“ exkluzivním při-

hlášením Hospodina k židům. Přestože křesťané ví, že díky víře v Ježíše Krista mají na společenství podíl. V české společnosti, která se čím dál tím víc stává kosmopolitní, už na Desatero málokdo vzpomene. Přestože jsou v něm naprosto zřetelná a ohledupná pravidla dobrého života včetně odpočinku, stejně jako soužití mezi lidmi v rodině i společnosti. Samozřejmě i s úctou k přesahu našich hodnot.

Desatero je klenotem, který by neměl zůstávat v trezorech kostelů. Při dobré vůli a troše úsilí se jistě přijde na způsob, jak ho znovu poslat mezi lidi, do jejich každodenních událostí a prožitků.

Mohu-li se tak sama charakterizovat, tedy jako křesťanka se o to při každé příležitosti snažím a děkuji Pánu,
Dokončení na str. 3

Dokončení ze str. 1
když se dočkám zpětné vazby.
2) Když jsem o tom přemýšlela, napadla mě postava proroka Baláma. Člověka, který podle biblického vyprávění mohl dosáhnout ocenění na královském dvoře a dostat uznání mezi svými lidmi.

Profesionální prorok z Moábu má pronést kletbu nad cizinci, Izraelity. Pokud tak nečiní, jistě může být považován za zrádce panovníka i své země. Je ale skutečně zrádcem? V biblickém narativu Balám prokazuje mimořádnou statečnost, protože neprorokuje na základě ob-

jednávky svého pána, ale v souladu s poznáním, které přizná. Místo zlořečení Izraelitům žehná. I když je v biblickém textu oceňován obsah Balámovy obhajoby Hospodinova lidu víc, než přijetí jeho osoby, jedná se o výjimečnou postavu. Tady si troufám „číst mezi

řádky“. Izraeli cizí prorok Balám by se dokonce mohl označit za spravedlivého muže Božího. Nehledí na konvence, ani na své postavení a výhody z něj plynoucí. Mluví slovo Hospodinovo, protože nemůže jinak.
3) Pokud je to na místě, a tuším, že je deuterokanonický oddíl výmluvnější

než kanonický, většinou ano. Základem mi však je dle bohoslužebné knihy naší církve (cyklu A, B, C) biblický kanonický text, který deuterokanonické čtení může vhodně rozvinout a osvětlit jeho další význam.
Anketu připravil

Ondřej Syrový